

TARIM İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
AKARYAKIT İSTASYONU KURULUMU, AKARYAKIT YÖNETİMİ VE AKARYAKIT
OTOMASYON SİSTEMİNİN KULLANIMI YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönerge, Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü merkez ve bağlı işletmelerinde akaryakıt istasyonu kurulumu, muayene ve tesellüm işlemleri, stok kontrolü, depolanması, dağıtımı ve akaryakıt otomasyon sisteminin kullanımı ile ilgili usul ve esasları belirler.

Kapsam

MADDE 2- (1) Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü merkez ve bağlı işletmelerinde, akaryakıt istasyonu kurulumu, muayene ve tesellümü, stok kontrolü, depolanması, dağıtımı ve dağıtımından sorumlu bütün birimleri ve görevlileri kapsar.

(2) Akaryakıt istasyonu kurulumu, muayene ve tesellümü, stok kontrolü, depolanması ve dağıtımından sorumlu birimlerin üst amirleri de, bu yönergede yer alan hususların yerine getirilmesinin takibi ve denetimini yapar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönerge, 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununa, 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine, TİGEM Ana Statüsüne, 18/06/2022 tarihli ve 31870 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik hükümlerine ve TS 12820 (Akaryakıt İstasyonları - Emniyet Gerekleri) Standardına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönergede geçen,

- a) Akaryakıt: Benzin ve motorin türlerini,
- b) EN: Avrupa Standartlarını,
- c) EPDK: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunu,
- ç) Genel Müdür: Tarım İşletmeleri Genel Müdürünü,
- d) İşletme: Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğüne bağlı işletmeleri,
- e) Kanun: 04/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununu,
- f) Merkez: Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü merkezini,
- g) TİGEM: Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğünü,
- ğ) TS: Türk Standartlarını,
- h) TS 12820: Akaryakıt İstasyonları Emniyet Gerekleri Standardını,
- ı) TSE: Türk Standartları Enstitüsünü,
- i) Ulusal Marker: Akaryakıtta; rafineri çıkışında, gümrük girişinde, sanayide yan ürün olarak veya tasfiye edilmiş kaçak petrolden teknik düzenlemelere uygun olan akaryakıtta veya benzin türlerine harmanlanacak etanole ticari faaliyete konu edilmeden önce eklenecek ve akaryakıtın özelliklerini bozmayacak niteliği haiz kimyasal ürünü,
- j) Yönetim Kurulu: Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü Yönetim Kurulunu,
- k) Yönetmelik: 18/06/2022 tarihli ve 31870 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmeliği,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Akaryakıt İstasyonu Kurulumu ve Mevcut İstasyonların Standardizasyonu

Kurulum ve standardizasyon

MADDE 5- (1) İşletme Müdürlüklerinde yeni kurulacak ve mevcut bulunan akaryakıt istasyonlarındaki akaryakıt tankı tesisatları ile bağlantı borularının ve akaryakıt pompasının (dispenser) TS 12820 standardına uygun olması gerekmektedir

Bu amaçla, İşletme Müdürlüklerinde bulunan, motorlu araçlara akaryakıt ikmali yapılması için kullanılan mevcut akaryakıt istasyonundaki akaryakıt tankı, akaryakıt pompası (dispenser) ile akaryakıtın akışını sağlayan bağlantı boru ve tesisatlarının ekonomik ömrünü doldurmuş ve aşırı korozyona uğramış olmaları halinde yüksek miktarda akaryakıtın kayıp ve kaçaklara neden olma riski bulunduğu için yenilenmesi gerekmektedir. Buna göre; İşletmelerde akaryakıt istasyonlarında yer altında, yer üstünde veya kapalı yerlerde bulunan, ekonomik ömrünü doldurmuş veya aşırı korozyona uğramış delinme ve sızdırma tehlikesi olan, akaryakıt tankı tesisatları ile bağlantı borularının ve akaryakıt pompasının (dispenser) TS 12820 standardına uygun olarak yenilenmeleri sağlanmalıdır.

(2) Tankerdeki akaryakıtın istasyonda bulunan akaryakıt tankına boşaltılması sırasında akaryakıtın tank kapasitesinden fazla doldurulması durumunda, aşırı dolum nedeni ile oluşacak taşmayı engellemek için her bir tankta aşırı dolum emniyet valfi bulunacak ve ayrıca akaryakıtın tanka aşırı dolumu halinde veya tanktan ani sızıntı nedeniyle akaryakıtın eksilmesi durumunda akaryakıt istasyonunda mutlaka sesli alarm (buzzer) uyarı sistemi bulunacaktır.

(3) Borularda delinmelerden ve sızdırmalardan kaynaklı kayıpların önlenmesi için akaryakıt tankı ile akaryakıt pompası (dispenser) arasındaki bağlantı borularının üstten emişli olarak tesis edilmesi gerekmektedir.

(4) Akaryakıt istasyonu kurulumu ve yenilenmesi durumunda, akaryakıt istasyonu kurulumu ile mevcut akaryakıt istasyonların akaryakıt tankı ve tesisatlarının montajı hususunda alınacak Emniyet Tedbirleri Talimatı ile Resmî Gazete 'de yayımlanan Mecburi Standart Tebliğ esaslarında uygulamaya konulan "TS 12820 Akaryakıt İstasyonları - Emniyet Gereklere Standardı" normlarına göre işlem yapılmalıdır.

(5) Akaryakıt İstasyonunun alt taban betonu, üst yapısı ve sundurmasının yenilenmesi halinde TS 12820 standardına uygun olarak projelendirilerek tesis edilmelidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Akaryakıt Yönetimi (Muayene ve Tesellüm İşlemleri)

Muayene ve tesellüm

MADDE 6- (1) Muayene ve Tesellüm Komisyonu merkezde Destek Hizmetleri Daire Başkanı, taşrada ise İşletme Müdürü tarafından görevlendirilecek Müdür Yardımcısı başkanlığında, en az üç veya daha fazla ve tek sayıda olmak üzere komisyon oluşturulur. Akaryakıtın muayene ve tesellümü, Muayene ve Kabul İşlemleri, TİGEM Ambarlar Yönergesi hükümlerine uygun olarak yapılır.

(2) Komisyon üyeleri her muayenede hazır bulunmak zorundadır.

(3) Akaryakıt getiren tankerin 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu ve Tehlikeli Maddelerin Karayolu ile Taşınması Hakkındaki Yönetmelik hükümlerine uygun olması zorunludur.

(4) Muayene ve tesellümde yapılacak işlemler

a) Tankerlerin Kontrolü: Akaryakıtın irsaliye-fatura, tanker mühürleri ve mühür numaraları kontrol edildikten sonra evsaf ve miktar kontrolü yapılır.

b) Evsaf Kontrolü: Akaryakıt, TSE standartlarında belirtilen hükümlere göre kontrol edilir.

c) Ulusal Marker kontrolü: İlgili Bakanlık tarafından görevlendirilen personel ve TİGEM (Genel Müdürlükte Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, İşletme Müdürlüklerinde muayene komisyonu) Akaryakıt Muayene Komisyonu ile birlikte, gözle kontrol, kimyasallarla (test kiti) kontrol veya gerekli görüldüğü durumlarda laboratuvar kontrolleri ve numune almak suretiyle şartname ve sözleşmesinde belirtilen hususlara uygun muayene ve kontroller yapıp, tutanak tutulur. Akaryakıt kaçakçılığı ve standart dışı akaryakıt satışının önlenmesi için 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 18. maddesi hükümlerine göre, akaryakıtın teslim alınması esnasında EPDK'nın belirlediği şart ve özelliklere uygun ulusal marker kontrolünün yaptırılması sağlanır.

ç) Miktar Kontrolü: Kütle, hacim, yoğunluk ve sıcaklık gibi faktörler ile şartname ve sözleşmesinde öngörülen ölçü birimi ve ölçme yöntemleri kullanılarak miktar kontrolü yapılır.

d) Kayıtlar: Bütün muayene işlemleri ile ilgili rapor, kantar fişi gibi belgeler muayene ve kati tesellüm pusulası ekinde muhafaza edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Depolama, Güvenlik, Stok Kontrol

Depolama

MADDE 7- (1) Muayene Komisyonu tarafından yapılan ve muayene neticesinde uygun bulunan akaryakıt tanklarda depolanır. Tesellüm edilmiş akaryakıtın kayıt ve muhafaza işlemleri TİGEM Ambarlar Yönergesi esaslarında yapılır.

(2) Akaryakıt Tanklarının Temizliği; İşletme Müdürlüklerinde sabit akaryakıt istasyonlarında bulunan her bir akaryakıt tankı en az 200 (iki yüz) tam dolum kapasitesine ulaşmadan akaryakıt tankı temizliği yaptırılmaz. Akaryakıt tankı temizliği Mekanizasyon Dairesi Başkanlığı ile Ticaret ve Satın Alma Dairesi Başkanlığının ortak onayı alınarak, ilgili İşletme Müdürlüğünce oluşturulacak Kontrol Komisyonu gözetiminde, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından sertifika ve izin belgesine sahip firmalar tarafından yapılmalıdır.

Güvenlik

MADDE 8- (1) Akaryakıtların yanıcı ve parlayıcı madde olması nedeniyle, depolandığı tesislerde yangınların önlenmesi, söndürülmesi, tesis ve tankların soğutulması için gerekli tedbirlerin alınması gerekmektedir. Yıldırım ve şimşek tehlikesine karşı mutlaka TS 62305'e uygun bir paratoner bulundurulması zorunludur. Paratonerin periyodik kontrolleri ilgili mevzuat hükümleri ile iş sağlığı ve güvenliği kapsamında yaptırılır.

(2) Akaryakıt tanklarının çevresi sürekli temiz tutulmalı ve akaryakıt tankları tel örgü içine alınmalıdır. Bu alana görevli personelden başkasının girmesi yasaktır. Akaryakıt tankları dolu veya boş olması durumunda da (akaryakıt tankları boşken tamamen petrol buharı ile dolu olduğundan) son derece tehlikelidir. Bu nedenle, gerekli güvenlik tedbirleri alınmadan temizlik, kaynak ve benzeri işler yapılmamalıdır. Ayrıca akaryakıt tankları zehirlenme ve boğulmalara karşı iyice havalandırılmalı, havalandırma (nefeslikler vb.) sistem ve ekipmanları açık tutulmalıdır. Akaryakıt tanklarına ateş ve kıvılcım çıkarıcı maddelerle yaklaşılmaz. Bu ve benzeri tehlikeli durumlar için gerekli uyarı levhaları bulundurulur. Koruyucu, uyarıcı ve yangın söndürme sistemleri ile ilgili tedbirler alınmalıdır.

(3) Akaryakıt tanklarının çevresi ve akaryakıt pompasının dolum noktası sürekli aktif olarak kamera güvenlik sistemi ile anlık takip edilebilir ve kayıt altına alınabilir durumda olmalıdır.

(4) Mobil akaryakıt istasyonunda (akaryakıt tankeri) ön, arka, üst kapaklar ve akaryakıt dolum pompasını gören araç kamera güvenlik sistemi bulunmalıdır. Araç kamera güvenlik sistemi aracın çalıştırılması ve akaryakıt dağıtımı sırasında anlık olarak uzaktan araç takip sistemine entegre olarak izlenebilir ve 30 gün süre ile kayıt yapabilir kapasitede olmalıdır.

(5) Mobil kamera sisteminin aktif olarak çalışmasının kontrolü ve takibi işletme mekanizasyon şefinin sorumluluğundadır.

(6) Mobil akaryakıt istasyonunun (akaryakıt tankeri), arazide akaryakıt dağıtımı yapmadığı zamanlarda, sabit akaryakıt istasyonu yakınında ve sabit kamera güvenlik sisteminin görüş alanında oluşturulacak korunaklı bir alanda park edilmesi sağlanacaktır.

Stok Sayımları

MADDE 9- (1) Akaryakıtlarda oluşabilecek sızıntı ve kaçakların önüne geçilmesi için, günlük veya haftalık olarak yapılacak çıkışlarla beraber akaryakıt tankı ölçümü mutlak surette yapılır.

(2) Akaryakıt istasyonunda kullanılan akaryakıt pompası ve sayaçlar;

a) Pompa ve sayaçların tamir, bakım-onarım ve kalibrasyonu, 3516 sayılı Ölçüler ve Ayarlar Kanunu ile bu kanunun uygulanmasına ilişkin olarak çıkarılan yönetmeliklere uygun olarak, ilgili birimlerce, tüketilen akaryakıt miktarları dikkate alınarak, 6 (altı) ayda bir periyodik olarak yetkili servis veya kuruluşlara yaptırılır ve mühürlettirilir. İlgili birimlerce periyodik olarak yaptırılan tamir ve kalibrasyonun yanında, pompa ve sayaçların doğru ölçüm yapıp yapmadıkları, bunun için özel olarak tasarlanmış olan ölçüm kapları vasıtasıyla en az ayda bir olmak üzere mekanizasyon şefi ve ambar memuru tarafından kontrol edilir. Kabul edilebilir ölçüm aralığının dışında ölçüm yaptığı tespit edilen pompa ve sayaçların tamir ve kalibrasyonları 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanunu ile Ölçü ve Ölçü Aletleri Muayene Yönetmeliğine uygun olarak, yetkili servis veya kuruluşlara yaptırılır ve mühürlettirilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Akaryakıt Muayenesi, Tesellümü, Stok Kontrolü, Depolanması ve Dağıtımı İle İlgili İşlemlerden Sorumlu Olan Personelin Görevleri

Sorumlu personelin görevleri

MADDE 10- (1) Piyasadan satın alınan akaryakıtın Muayenesi ve Tesellümünden; Muayene ve Tesellüm Komisyonu sorumludur. Muayene ve Tesellüm Komisyonu; merkezde Destek Hizmetleri Dairesi Başkanı tarafından, taşrada ise İşletme Müdürü tarafından görevlendirilen muayene komisyonudur.

(2) İşletme sabit akaryakıt istasyonu akaryakıt dağıtıcısı; İşletme Müdürü “Olur”u ile kendilerine görev verilmiş olan kurum işçileri olup, sabit akaryakıt istasyonunda dağıtım yapan, akaryakıtın muhafazası ve sarfından sorumlu olan personeli kapsar. Ambar Memuruna bağlı olarak çalışır. Görevleri şunlardır;

a) Kendilerine teslim edilen akaryakıtı usulüne uygun olarak muhafaza etmek, hırsızlık, kayıp, kaçak ve dökülmelere engel olmak,

b) Kuruma ait vasıtaların usulüne uygun akaryakıt taleplerini yerine getirmek,

c) Akaryakıt istasyonunun yangına karşı korunması için gerekli tedbirleri almak,

ç) Akaryakıt dağıtımlarına ait belgeleri düzenli olarak tutmak ve muhafaza etmek,

d) Görevde oldukları süre içinde görev yerlerini terk etmemek,

e) İşletme merkezinde bulunan sabit akaryakıt istasyonu ile traktör, iş makinası, jeneratör vs. gibi motorlu araçların akaryakıt ikmalini yapmak, görevli olmayan kişilere akaryakıt ikmal yaptırmamak,

f) Mobil akaryakıt istasyonu (akaryakıt tankeri) bulunan işletmelerde, sabit akaryakıt istasyonunda bulunan transfer pompası aracılığıyla mobil akaryakıt İstasyonu'na (akaryakıt tankeri) akaryakıt ikmal yapmak ve verilen akaryakıtta ait kayıtların tutulmasını sağlamak,

g) İş sağlığı ve güvenliği mevzuatına uygun olarak akaryakıt istasyonunda gerekli emniyet tedbirlerini almak ve uygulamak.

(3) İşletme mobil akaryakıt istasyonu (akaryakıt tankeri) dağıtıcısı; İşletme Müdürü "Olur'u ile kendilerine mobil akaryakıt istasyonu (akaryakıt tankeri) ile akaryakıt dağıtımı, ikmal ve muhafazası görevi verilmiş kurum işçileridir. Arazide çalışan traktör, iş makinası ve sabit jeneratör vs. gibi motorlu araçlara yapılan akaryakıt ikmal sonrası çıkışlara esas olmak üzere kayıtların tutulmasından, kendisine teslim edilen mobil akaryakıt istasyonunun (akaryakıt tankeri) bakımı ve kullanımından mekanizasyon şube şefi 'ne karşı sorumludur. Görevleri şunlardır;

a) Kendilerine teslim edilen akaryakıtı usulüne uygun olarak muhafaza etmek, hırsızlık, kayıp, kaçak ve dökülmelere engel olmak,

b) İşletme merkezinde bulunan motorlu araçlara akaryakıt ikmal yapmamak ve yaptırmamak,

c) Sabit jeneratör ile işletme merkezi dışında arazide çalışan traktör, iş makinası vs. gibi motorlu araçların akaryakıt ikmalini bizzat yapmak ve kendisi dışında akaryakıt ikmalini ikinci bir kişiye yaptırmamak,

ç) Görevde oldukları süre içinde mobil akaryakıt istasyonu' nu (akaryakıt tankeri) terk etmemek,

d) İş sağlığı ve güvenliği Mevzuatına uygun olarak mobil akaryakıt istasyonunda (akaryakıt tankeri) gerekli emniyet tedbirlerini almak ve uygulamak.

ALTINCI BÖLÜM

Çıkışlar ve Dağıtım

Çıkışlar

MADDE 11- (1) İhtiyacı olan şube şefleri tarafından hazırlanan ve yetkili imzaları taşıyan ambardan mal alma pusulası ile akaryakıtın kullanım birimlerine çıkışı yapılır ve kayıtlara işlenir. Akaryakıt çıkışlarının talepleri, TİGEM Ambarlar Yönergesi esaslarına göre yapılır.

(2) Maliyetlerde doğru analizler ve sonuçlar elde edilebilmesi için ambardan mal alma pusulası ile esas üretim, yardımcı üretim, yardımcı hizmet, pazarlama satış, yatırımlar, özel tükenmeye tabi varlıklar ve genel yönetim gider yerlerine göre masraf şubelerine çıkışlar yapılır.

Dağıtım

MADDE 12- (1) Akaryakıt, araçlara, iş makinalarına ve diğer tesis ve teçhizata, sabit akaryakıt istasyonu ve seyyar akaryakıt (akaryakıt tankeri) istasyonunda bulunan sayaçlı pompalar ile dağıtılır. Bu dağıtımlara ait iş emri, kart, fiş veya akaryakıt dağıtım föyü kayıtları düzenli bir şekilde tutulur.

a) İşletme Sabit Akaryakıt İstasyonundan Akaryakıt Dağıtımı:
Akaryakıt, işletme merkezinde bulunan sabit akaryakıt istasyonundan motorlu araçlara, iş makinalarına ve diğer tesis ve teçhizata akaryakıt dağıtıcısı tarafından yetkili imzaları taşıyan akaryakıt fişi ile verilir ve araç sürücü ve operatörüne imzalatılır. İlgili birim şefi tarafından kontrol

edilen fişlerin masraf yerlerine göre dağılımı yapılır ve buna göre hazırlanan mal alma pusulası ile çıkışları yapılır.

b) Mobil Akaryakıt İstasyonu (Akaryakıt Tankeri) ile Arazide Akaryakıt Dağıtımı: İşletme arazisinde dağıtım hizmeti veren mobil akaryakıt istasyonu (akaryakıt tankeri) görevlisine, sabit akaryakıt istasyonundan transfer pompası vasıtası ile işletme arazisinde bulunan iş makinası ve traktörlere dağıtılmak üzere akaryakıt tankerine doldurulan akaryakıt tutanakla teslim edilir.

c) Akaryakıtın akaryakıt tankerine dolumu ve boşaltımı transfer pompası ile yapılır. Akaryakıt tankeri üst kapağından doldurma ve boşaltma yapılmaz, akaryakıt tankeri üst kapakları devamlı kapalı ve mühürlü tutulmak zorundadır. Mobil akaryakıt istasyonundaki (akaryakıt tankeri) akaryakıtın kontrolü için gerekli durumlarda ilgili mekanizasyon şefinin kontrolünde mühür ve kapak açılır ve tekrar kapatılarak mühürlenir.

ç) Mobil akaryakıt istasyonu (akaryakıt tankeri) ile işletme merkezinde bulunan hiçbir motorlu araca akaryakıt ikmali yapılamaz. Traktör veya iş makinesi eğer merkezde ise, araziye çıkmadan önce işletme merkezinde bulunan sabit akaryakıt istasyonundan yakıt ikmali yapıldıktan sonra göreve çıkar.

d) İşletme arazisinde çalışan traktör, iş makinası vb. gibi motorlu araçlara, jeneratör ve hayvancılık tesislerinde bulunan iş makinesi ve traktörlere akaryakıt ikmali mobil akaryakıt istasyonu (akaryakıt tankeri) vasıtasıyla akaryakıt dağıtım sorumlusu olan “Tanker Şoförü” tarafından yapılır. Akaryakıt ikmali yapılan aracın şoförü, traktör sürücüsü veya iş makinesinin operatörü ikmal sırasında aracının başında bulunur ve aldığı akaryakıt miktarının akaryakıt sayacı değerleri ile aldığı akaryakıtın doğru işlendiğini kontrol ettikten sonra akaryakıt dağıtım föyünü imzalar. Akaryakıt dağıtım föyleri günlük olarak takip edilir. İlgili şube şefi alınan akaryakıtların masraf yerlerine göre düzenlenmiş mal alma pusulasını düzenler ve çıkış işlemleri yapılır. İşletmedeki bitkisel ve hayvancılık faaliyetlerinin tamamlanması beklenmeden günlük veya haftalık olarak çıkışları yapılır ve mutlaka ay sonunda ilgili şubeler ile mutabakat sağlanır.

e) İlgili şube şefleri, motorlu araç, traktör, iş makinaları, jeneratör vb. gibi sarf birimlerine çıkışı yapılan akaryakıtın yapılan işle ve faaliyetle uyumlu olduğunu kontrol etmek, alınan akaryakıtın yapılan km ve iş saatlerine göre faaliyet raporlarına esas oluşturmak üzere sarf yerlerine göre kayıtlara geçirilmesini sağlamak zorundadır.

YEDİNCİ BÖLÜM

Akaryakıt Otomasyon Sistemi ve Kullanımı

Akaryakıt otomasyon sistemi

MADDE 13- (1) Akaryakıt Otomasyon Sistemi; İşletmelerde bulunan mevcut ve yapılması planlanan pompa, tank, tanker, mobil akaryakıt otomasyonuna ait merkezi yönetim sistemini kapsayan, akaryakıt tankı, mobil akaryakıt istasyonu (akaryakıt tankeri) ve araçlara yapılan akaryakıt ikmalini kontrol eden, depolanmış akaryakıt ile ikmal edilen akaryakıtın miktarının anında yerinden ve uzaktan kontrolünü sağlayan, yapılan her türlü işlemi kayıt altına almaya imkân veren, bilgisayar destekli teknolojiyi içeren, araç deposu girişine sabitlenen taşıt tanıma sistemi çipi aracılığı ile yakıt veren akaryakıt takip ve otomasyon sisteminin sistem bileşenlerini içermektedir. Akaryakıt otomasyon sisteminin aktif olarak çalışmasının takibi İşletme Müdürlüklerinde ilgili mekanizasyon şefinin sorumluluğundadır.

(a) Tank, tanker, transfer, mobil akaryakıt istasyonu (akaryakıt tankeri) ile sabit pompa akaryakıt otomasyonu sistemi, güvenlik derecesi en yüksek olacak şekilde her türlü bilgi girişinin insan müdahalesi olmadan otomatik olarak sisteme aktarılmasına imkân verecek şekilde olmalıdır.

(b) Tanktaki mevcut yakıtın litre miktarını, yakıtın yüksekliğini (mm) ayrıca tanka boşaltılan yakıtın litre miktarını, mm yüksekliğini gösterebilmelidir.

(c) Stoktaki yakıt miktarı ambar memurunun belirleyeceği seviyeye indiğinde yakıt az ikazı vermelidir.

(ç) Transfer pompasından akaryakıt tankına alınan yakıt ile tanktan mobil akaryakıt istasyonuna (akaryakıt tankeri) verilen yakıtın giriş ve çıkışlarını transfer pompası sayacından alınan verileri anında sisteme kaydetmelidir.

(d) Tanktaki yakıt miktarı yakıt emiş borusunun seviyesine (parametrik olarak değiştirebilecek tipte olmalıdır.) indiğinde yakıt bitiyor ikazı vermelidir.

(e) Tankın içindeki yakıtın ısını birden çok noktadan ölçerek sadece dolu kısmın ısını vermelidir.

(f) Tanklardan, tanka bağlı akaryakıt pompası ile akaryakıt verilir. Akaryakıt dağıtım pompası haricinde her türlü seviye azalmaları halinde otomasyon sistemi sızıntı veya kaçak ikazı alarmı vermelidir.

(g) Her tanka ait lt. ve mm. üzerinden kalibrasyon tablosu çıktısı verebilmelidir.

(ğ) Sistem içindeki her türlü bilgilere ilişkin rapor çıktısı her an istenilen tarih-zaman aralıkları için alınabilmelidir.

(h) Pompa otomasyonu ile birlikte otomatik kalibrasyon yapabilme yeteneğine sahip olmalıdır.

(ı) Otomatik dolum algılayıp kayıt altına alınıp otomatik olarak dolum fişi çıktısı alınabilmelidir.

(i) Genel Müdürlük merkezindeki ana sunucuda bulunan akaryakıt otomasyon sistemi yazılımı üzerinde çalışmalı ve sunucu üzerindeki kayıtlar en az 5 (beş) yıl süre ile saklanabilmelidir.

(j) Motorlu araçların tamamında yakıt çipi, montajlı ve sisteme kayıtlı olmalı; sistem yakıt çipi olmayan araçlara yakıt vermemelidir.

(k) Yakıt ikmal edilen aracın plakasını veya numarasını tanımalıdır.

(l) Yakıt ikmal edilen aracın grubunu tanımalıdır.

(m) Yakıt ikmal tarihini, saatini, yakıtın miktarını, akaryakıt pompasından verilen yakıtın cinsini pompa tabancasındaki aracılığı ile bilmelidir.

(n) Yakıt ikmal edilen pompayı ve ikmal yapan kişiyi bilecektir.

(o) Yakıt ikmal edilen istasyonu (sabit yada mobil) bilecektir.

(ö) Yakıt ikmal edilen aracın km'sini (iş makinalarında çalışma saati) sisteme yükleyecektir.

(p) İdarenin belirlemiş olduğu limitler ve kısıtlamalar dâhilinde araçlara yakıt ikmal gerçekleştirecektir.

(r) Aracın alması gereken yakıt cinsini bilecek ve o yakıt haricinde araca yakıt vermeyecektir.

(s) Tabanca okuyucuları, otomasyon sistemi ve araç kimlik üniteleri ile kablosuz haberleşme özelliğine sahip olmalıdır.

(ş) Pompadan yakıt verme işlemi, pompa tabancasının araç deposuna konulmasından sonra zaman kaybı olmadan başlamalıdır.

(t) Pompa tabancası ve araç kimlik ünitesi ikmal sırasında sürekli haberleşecek, pompa tabancası aracın deposundan uzaklaştırıldığında ve bu ünitelerin haberleşmesi kesildiğinde yakıt ikmal otomatik olarak duracaktır.

(u) Pompa otomasyonu, tanımadığı hiçbir araca ve/veya personele yakıt vermeyecektir. Otomasyon sistemi, sistemdeki araçlara, pompacı ihtiyacı duymadan self servis yakıt ikmal gerçekleştirebilecektir. Otomasyona bağlı olan pompalardan sistem dışı araçlara dolum yapılmak istenirse, idarenin Oluruya, ambar memurunda bulunan akaryakıt dolum kartı ile ambar memuru

nezaretinde yapılacaktır. Bu yakıt ikmallerinde ambar memuru ikmalin kapsamını sisteme manuel olarak girebilecektir. Açıklaması girilmeyen ikmaller ana merkeze uyarı olarak düşecektir.

(ü) Araca yakıt verildiği anda tarih, saat, araç plaka no, grup, miktar, tutar, yakıt cinsi, pompa no ve istasyon adını içeren dolum kayıt fişi verecektir.

(v) Sistem, traktör, iş makinesi ve motorlu nakil araçlarının depo girişine monte edilecek araç kimlik okuma çipi söküldüğünde çalışmaz duruma gelecektir. Ayrıca, sitem sökülen çiple harici bir şekilde akaryakıt vermeyecek tipte olmalıdır.

(y) PC üzerinden yukarıda tanımlanan tüm bilgiler anlık, günlük, haftalık, aylık veya kullanıcının belirleyeceği tarihler arasında araç, filo veya sürücü bazında rapor halinde alınabilecektir.

(z) Merkezi akaryakıt otomasyonu yazılımı ile akaryakıt alımları anında kayıt altına alınabilmeli, merkezden işletmelere ait akaryakıt tanklarındaki stok yakıt miktarları ve günlük yakıt çıkışları anında kayıt altına alınmalıdır.

(aa) Akaryakıt giderlerinde tam kontrol sağlanmalı, taşıt tanıma sistemine dâhil olan işletme, ayrıntılı akaryakıt tüketim raporları ile taşıtlarının kilometre, litre, dolum tarihi, yeri ve saati ile sürücü bilgilerini takip edebilmeli ve akaryakıt giderleri üzerinde tam kontrol sağlamış olmalıdır.

Sabit ve mobil (akaryakıt tankeri) otomasyon sistemi ve kullanımı

MADDE 14- (1) Sabit akaryakıt otomasyon sisteminin kullanımı; İşletmeye akaryakıt getiren tanker, sabit akaryakıt tankına akaryakıtı boşaltmadan önce bölgedeki sıcaklığa bağlı olarak faturada yazılmış olan litre cinsinden miktarı ile teslim alındığı andaki ölçülen miktar arasında bir fark ortaya çıkabilmektedir. Fark ortaya çıkmaması için fatura veya irsaliyede belirtilen akaryakıtın brüt ve net miktarları, rafineriden akaryakıtın çıkış derecesi (°C) otomasyon sistemine manuel olarak girilir ve eş zamanlı olarak doluma başlanır ve dolum gerçekleştiğinde eş zamanlı olarak dolum işi sonlandırılır.

(a) Araç yakıt almak üzere pompaya gelir, pompa tabancası görevli tarafından araç deposuna yerleştirilir. Otomasyon sistemi aracı tanır, araç bilgilerini otomatik olarak sisteme aktarır ve limit kontrolü, doğru yakıt cinsi kontrolünden sonra aracın son km bilgileri sisteme görevli tarafından manuel olarak elle girilir, (km bilgileri girilmeden akaryakıt pompası çalışmayacak ve akaryakıt vermeyecektir.) bilgiler sistem tarafından onaylandıktan sonra akaryakıt dolumu başlatır.

(b) İkmal sonunda pompa tabancası yerine konur ve dolum biter. Doluma ait tarih, saat, araç plaka no, personel kimlik no, grup, miktar, tutar, yakıt cinsi, pompa no ve istasyon adı sisteme otomatik olarak kayıt edilir.

(c) Araca yakıt verildiği anda tarih, saat, araç plaka no, grup, miktar, tutar, yakıt cinsi, pompa no ve istasyon adını içeren bilgiyi depolar ve anında online olarak merkeze aktarır.

(ç) Akaryakıt otomasyon sisteminde; işletme envanterinde bulunan ve otomasyon filosuna kayıtlı araçlar dışında yakıt verilmeyeceği için büyük oranda kayıp ve kaçakların önüne geçilmiş olunur.

(d) Akaryakıt otomasyon sistemine ve işletmeye dâhil olmayan araçlara akaryakıt pompa kartı ile akaryakıt verilmeyecektir.

(e) Taşıt tanıma sistemine dâhil işletme ayrıntılı akaryakıt tüketim raporları ile taşıtlarının kilometre, litre, dolum tarihi, yeri ve saati ile sürücü bilgilerini takip edebilir. Böylece akaryakıt giderleri üzerinde tam kontrol sağlamış olur.

(f) Akaryakıt tankında bulunan akaryakıtın anlık olarak sistem üzerinden takibi yapıldığından, günlük, haftalık, aylık ve yıllık istenilen tüm çıkışların ve stokların takibi yapılır.

(2) Mobil akaryakıt istasyonu (akaryakıt tankeri) otomasyon sisteminin kullanımı;

(a) Mobil akaryakıt istasyonu (akaryakıt tankeri) akaryakıt otomasyon sistemi ile merkezde sabit istasyondan yakıt alabilecek durumda olan hiçbir motorlu araca akaryakıt ikmali yapılmayacaktır.

(b) İşletme envanterine kayıtlı resmi ve kiralık araçların tamamının akaryakıt deposunda sisteme tanımlı akaryakıt depo çipi bulunacak ve sistem tanımadığı hiçbir taşıta akaryakıt vermeyecek, pompa kartı ile akaryakıt ikmali yapılmayacaktır.

(c) Arazide akaryakıt dağıtmak üzere işletmeye ait mobil akaryakıt istasyonuna (akaryakıt tankeri) alınan akaryakıt ile mobil akaryakıt istasyonundan (akaryakıt tankeri) dağıtılan akaryakıt, otomasyon sistemi üzerinden günlük olarak kontrol edilir, çıkışların doğruluğunun tespiti ve mutabakatı yapılmadan arazide dağıtılmak üzere işletme mobil akaryakıt istasyonuna (akaryakıt tankeri) ikinci bir akaryakıt dolumu yapılmayacaktır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

Yönergede hüküm bulunmayan haller

MADDE 15- (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde, yürürlükteki mevzuat ve Kuruluşumuz Yönetim Kurulu Kararlarına göre işlem yapılır.

Yürürlük

MADDE 16- (1) Bu Yönerge, Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü Yönetim Kurulunun 25/08/2026 tarih ve 254 sayılı Kararı ile yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17- (1) Bu Yönerge hükümlerini Tarım İşletmeleri Genel Müdürü yürütür.